

OBRAZLOŽENJE BUDŽETA OPĆINE BUGOJNO ZA 2019. GODINU

I PRAVNI OSNOV I NAPOMENE

Pravni osnov za donošenje, odnosno usvajanje Budžeta Općine Bugojno je:

- Zakon o budžetima u FBiH ("Službene novine FBiH", broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16)
- Statut Općine Bugojno ("Službene novine Općine Bugojno", broj: 7/07, 2/08, 6/11)
- Zakon o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH ("Službene novine FBiH", broj: 83/09)
- Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH ("Službene novine FBiH", broj: 34/14)
- Pravilnik o knjigovodstvu budžeta FBiH ("Službene novine FBiH", broj: 60/14)
- Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH ("Službene novine FBiH", broj: 69/14, 14/15, 4/16)

Zakonom o Budžetima FBiH ("Službene novine FBiH", broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16) propisuje se jačanje finansijske discipline i fiskalne odgovornosti u FBiH. U skladu sa članovima od 19. do 25. Zakona o Budžetu FBiH korisnici Budžetskih sredstava (potrošačke jedinice-Općinske službe) su dužni da urade svoje finansijske planove, uključujući programe i projekte za tekuće transfere, izdatke i transfere za kapitalne investicije s obrazloženjima koji su osnova za izradu Budžeta.

U skladu sa članom 16. Zakona o Budžetima FBiH, priprema i izrada Budžeta za 2019. godinu se zasniva na Dokumentu okvirnog Budžeta Općine 2019.-2021. godine koji sadrži makroekonomske projekcije i prognoze prihoda, rashoda i izdataka za naredne tri godine, Izvršenju budžeta za I-IX 2018. i Revidiranih projekcija prihoda po osnovu indirektnih i direktnih poreza za 2018. godinu i plana za period 2019-2021. godinu.

U skladu sa članom 32. Zakona o Budžetima FBiH, Općinski načelnik nakon razmatranja, dostavlja Općinskom vijeću Nacrt Budžeta za 2019. godinu i Nacrt Odluke o izvršavanju Budžeta Općine Bugojno za 2019. godinu.

Ukoliko Općinsko vijeće ne donese (ne usvoji) Budžet za 2019. godinu prije početka fiskalne godine privremeno se, na osnovu Odluke o privremenom finansiranju, nastavlja finansiranje poslova, funkcija i programa korisnika Budžeta.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE BUDŽETA

Cilj donošenja Budžeta je da se omogući i osigura nesmetano funkcionisanje jedinstvenog organa uprave i provođenje aktivnosti lokalne zajednice koje se utvrđuju Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH (Službene novine FBiH, BR. 49/06, 51/09).

III PRIHODI, PRIMICI I FINANSIRANJE

Budžetom Općine Bugojno za 2019. godinu planirani su ukupni prihodi, primici i finansiranje u iznosu od 7.466.000 KM.

POREZNI PRIHODI (cto 710000) su planirani u iznosu od 5.569.000 KM, što je 74,59 % od ukupnog Budžeta za 2019. godinu.

Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća za 2019. godinu planirani su u iznosu od 3.000 KM.

Porezi na plaću i radnu snagu za 2019. godinu planirani su u iznosu od 1.000 KM.

Značajnu stavku u strukturi poreznih prihoda bilježe porezi na imovinu koji su planirani za 2019. godinu u iznosu od 830.500 KM.

Prihodi od domaćih poreza na dobra i usluge (zaostale obaveze) su planirani u iznosu od 1.000 KM.

Prihodi od poreza na dohodak su planirani u iznosu od 1.200.000 KM.

Prihodi od indirektnih poreza (prihodi od indirektnih poreza na ime finansiranja autocesta FBiH, prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju Direkciji cesta i prihoda koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave) za 2019. godinu planirani su u iznosu od 3.530.000 KM, što je 47,28 % od ukupnog budžeta za 2019. godinu.

Ostali porezi su planirani u iznosu od 3.500 KM.

NEPOREZNI PRIHODI (cto 720000) su planirani u iznosu od 1.747.000 KM što je 23,40 % od ukupnog Budžeta za 2019. godinu.

Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine su planirani u iznosu od 57.000 KM.

Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga su planirani u Budžetu za 2019. godinu u iznosu od 1.689.000 KM, što je 22,63 % od ukupnog budžeta za 2019. godinu.

Prihodi od općinskih administrativnih taksi su planirani u iznosu od 175.000 KM dok su prihodi od općinskih komunalnih taksi planirani u iznosu od 300.000 KM. (Ovi prihodi će se ostvariti ukoliko se donese Odluka o komunalnim taksama Općine Bugojno u skladu sa izmjenama i dopunama Zakona o komunalnim taksama SBK koji je usklađivan sa presudom Ustavnog suda FBiH objavljeno u Službenim novinama FBiH br. 25/18).

Prihodi od općinskih naknada za zemljište i izgradnju (konto 722430) planirani su za 2019. godinu u iznosu od 600.000 KM, dok je naknada po osnovu tehničkog prijema građevina (konto 722436) planirana u iznosu od 55.000 KM.

Prihodi od Općinskih komunalnih naknada (cto 722 441) će biti planirani u Budžetu kad se donese nova Općinska Odluka o komunalnim naknadama, a isti se na rashodovnoj strani raspoređuju namjenski za: održavanje javnih i zelenih površina, održavanje javnih saobraćajnih površina, održavanje javnih parkirališta, dijelom za održavanje i izgradnju kanalizacije, vodovodne i elektro mreže, djelatnosti zimskih službi, dekoraciju grada, zbrinjavanje životinja, čišćenje i održavanje regulisanih i neregulisanih vodotoka kao i učešće u otklanjanju posljedica elementarnih nepogoda.

Planiranje i namjenska raspodjela Općinskih komunalnih naknada vrši se po Odluci o komunalnim naknadama Općine (Sl. novine Općine, br: 2/05, 1/07, 4/07, 1/08) koja treba biti usklađena sa Zakonom o komunalnim djelatnostima SBK ("Sl. novine SBK", br: 13/13).

Naknada za korištenje šuma je planirana u iznosu od 85.000 KM.

Naknada za zakup javnih površina je planirana u iznosu od 28.000 KM.

Naknada za korištenje podataka iz premjera i katastra je planirana u iznosu od 85.000 KM.

Vodne naknade su planirane u iznosu od 55.000 KM, dok su cestovne naknade planirane u iznosu od 175.000 KM.

Posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća ja planirana u iznosu od 85.000 KM.

Prihodi od pružanja javnih usluga su planirani u iznosu od 45.000 KM, dok su neplanirane uplate planirane u iznosu od 1.000 KM.

Novčane kazne po općinskim propisima su planirane u iznosu od 1.000 KM.

TEKUĆI TRANSFERI (cto 730000) od ostalih nivoa vlasti (FBiH, SBK) su planirani u iznosu od 100.000 KM.

KAPITALNI TRANSFERI (cto 740000) , namjenska sredstva za kapitalna ulaganja, su planirani u iznosu od 50.000 KM.

NAPOMENA: Procjena prihoda za 2019. godinu urađena je u skladu sa Dokumentom okvirnog budžeta Općine 2019.-2021. godinu, na temelju stope rasta bruto društvenog proizvoda na nivou države, SBK i Općine; procjene izvršenja budžeta za 2018. godinu i izvršenja budžeta za period I-IX 2018. godinu.

Struktura plana prihoda, primitaka i finansiranja za 2019. godinu je:

I porezni prihodi	5.569.000 KM	74,59 %
II neporezni prihodi	1.747.000 KM	23,40 %
III tekući transferi	100.000 KM	1,34 %
IV kapitalni transferi	50.000 KM	0,67 %
V primici	0 KM	0,00 %
VI Ukupno (I-V)	7.466.000 KM	100.00 %

Prihodi općinskog Budžeta urađeni su na temelju Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH ("Službene novine FBiH", broj: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15), Zakonu o porezu na dohodak ("Službene novine FBiH", broj: 10/08, 9/10, 44/11, 7/13), Odluke o općinskim administrativnim taksama ("Službene novine Općine Bugojno", broj: 4/01, 7/01, 3/02, 4/02, 5/02), Zakona o komunalnim taksama ("Službene novine SBK/KSB", broj: 2/12), Zakona o porezima SBK/KSB ("Službene novine SBK", broj: 6/09, 3/10), Zakona o pripadnosti prihoda u SBK/KSB ("Službene novine SBK", broj: 3/10), Zakona o porezu na promet nekretnina ("Sl. novine SBK/KSB", br. 11/13, prečišćeni tekst), propisa iz oblasti indirektnih poreza.

IV RASHODI, IZDACI I FINANSIRANJA

Ukupno planirani rashodi, izdaci i finansiranja za 2019. godinu su 7.466.000 KM.

- ✚ **Rashodi po osnovu bruto plaća** (cto 611100) su 2.145.000 KM odnosno 28,73 % od ukupnog budžeta za 2019. godinu dok su **naknade troškova zaposlenih** (cto 611200) planirane u iznosu od 290.000 KM tj. 3,88 % od ukupnog budžeta za 2019. godinu.
- ✚ **Doprinosi poslodavca** (cto 612000) su planirani u iznosu od 225.500 KM odnosno 3,02 % od ukupnog Budžeta za 2019. godinu.
- ✚ **Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge** (cto 613000) su planirani u iznosu od 584.000 KM tj. 7,82 % od ukupnog Budžeta za 2019. godinu. Posebno izdvajamo:
  - ugovorene i druge posebne usluge (cto 613 900) koje su planirane u iznosu od 100.000 KM,
  - ugovorene usluge za rad komisija, vijećnika i predsjednika MZ (cto 613 970) koje su planirane u iznosu od 185.000 KM.
- ✚ **Tekući transferi** (cto 614000) su planirani u iznosu od **3.091.000 KM** (41,40 % od ukupnog Budžeta za 2019. godinu) i to:
  - **Transferi drugim nivoima vlasti** (cto 614100) **1.465.000 KM**, od čega:

Transfer za Općine za Općinsko javno pravobranilaštvo je planiran u iznosu od 47.000 KM.

Transfer za mjesne zajednice je planiran u iznosu od 30.000 KM.
 Transfer za agenciju za lokalni razvoj je planiran u iznosu od 90.000 KM.
 Transfer za troškove organizovanja javnih manifestacija je planiran u iznosu od 42.000 KM.
 Transfer za kulturu za JU KSC Bugojno je planiran u iznosu od 200.000 KM.
 Transfer za kulturu za JP RTV Bugojno je planiran u iznosu od 245.000 KM.
 Transfer za sport je planiran u iznosu od 187.000 KM.

Transfer za korištenje sportske dvorane za klubove sportskog saveza je planiran u iznosu od 10.000 KM.
 Transfer za premijerligaške klubove je planiran u iznosu od 20.000 KM.
 Transfer za izbore planiran je iznos od 25.000 KM.
 Transfer za obrazovanje za JU za predškolsko obrazovanje je planiran u iznosu od 125.000 KM.
 Transfer za obrazovanje odnosno za obrazovanje i inventivne djelatnosti (za osnovno i srednje obrazovanje, magistarske radove, doktorske disertacije i ostalo) je planiran u iznosu od 10.000 KM.
 Transfer za zdravstvo za službu hitne pomoći planiran je u iznosu od 30.000 KM.
 Transfer za oboljele od malignih oboljenja je planiran u iznosu od 30.000 KM.
 Transfer za mrtvozorstvo je planiran u iznosu od 6.000 KM.
 Transfer za Centar za socijalni rad je planiran u iznosu od 262.000 KM.
 Transfer za javnu kuhinju je planiran u iznosu od 46.000 KM.
 Transfer za održavanje kasarne je planiran u iznosu od 60.000 KM.

➤ **Transferi pojedincima (cto 614200) 439.000 KM**

Transfer pojedincima (za socijalnu i zdravstvenu pomoć) je planiran u iznosu od 38.000 KM.
 Transfer za osobe sa invaliditetom je planiran u iznosu od 12.000 KM.
 Transfer za unapređenje materinstva je planiran u iznosu od 75.000 KM.
 Transfer za stipendije iznosi ukupno 250.000 KM.
 Transfer za elementarne nepogode je planiran u iznosu od 60.000 KM.
 Transfer za deminiranje je planiran u iznosu od 4.000 KM.

➤ **Transferi neprofitnim organizacijama** (cto 614300) **667.000 KM**

Transferi boračkim organizacijama su planirani u iznosu od 168.000 KM. Raspodjela po organizacijama je slijedeća:

Transfer za RVI 39.208 KM i HVIDRA 27.792 KM

Transfer Organizaciji porodica šehida i poginulih boraca 25.535 KM, Udruzi obitelji poginulih i nestalih branitelja 20.465 KM
 - Transfer udruženjima demobilisanih boraca 33.000 KM i od toga pripada: JOB "Unija veterana" 13.200 KM, Organizaciji demobilisanih boraca Odbrambeno-oslobodilačkog rata 1992-1995 godina-Srednja Bosna OO Bugojno 9.900 KM i Udruženju demobilisanih branilaca Odbrambeno-oslobodilačkog rata 1992-1995 godina-Centralna Bosna Općina Bugojno 9.900 KM.
 Udrugama dragovoljaca domovinskog rata 22.000 KM.

Transfer za udruženja demobilisanih boraca i udrugama dragovoljaca domovinskog rata planiran je posebno po projektnoj osnovi u iznosu od 10.000 KM.

Transfer za vjerske zajednice je planiran u iznosu od 30.000 KM.

U okviru transfera parlamentarnim političkim partijama planirana sredstva su 110.000 KM.

Transfer za udruženja građana je ukupno planiran u iznosu od 163.400 KM. (Napomena: kod transfera za udruženje logoraša i udrugama logoraša raspodjela će se vršiti po omjeru 50:50)

Transfer Vatrogasnom društvu je planiran u iznosu od 111.500 KM.

Transfer za penzionere je planiran u iznosu od 23.100 KM.

Transfer za OO Crveni križ je planiran u iznosu od 26.000 KM.

Transfer za lokalni razvoj REZ je planiran u iznosu od 0 KM.

Transfer za NVO (po projektnoj osnovi) je planiran u iznosu od 10.000 KM, dok je transfer za implementaciju omladinske strategije planiran u iznosu od 15.000 KM.

➤ **Subvencije javnim preduzećima** (cto 614400) **179.000 KM**

Subvencija za zimsko održavanje i održavanje javnih površina 69.000 KM

Subvencija za zbrinjavanje životinja 10.000 KM

Subvencija za JP Stambeno-komunalne djelatnosti 100.000 KM

➤ **Subvencije privatnim preduzećima, poduzet. i poljoprivredne proizvodnje** (cto 614500) **240.000 KM**

Poticaj za poljoprivrednu proizvodnju je planiran u iznosu od	150.000 KM
Subvencija za poticaj razvoja poduzetništva i obrta	20.000 KM
Subvencija za zapošljavanje mladih i poduzetništvo mladih	70.000 KM
(Ova subvencija će se koristiti u svrhu obavljanja pripravničkog i volonterskog staža)	

➤ **Drugi tekući rashodi (povrat poreza, izvršenje sudskih presuda, nagodbe) (cto 614800)** **101.000 KM**

Povrat poreza više ili pogrešno uplaćenih sredstava	14.500 KM
Izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju	86.500 KM

➤ **Struktura kapitalnih izdataka i kapitalnih transfera u ukupnom iznosu od 841.500 KM (11,27 % od ukupnog Budžeta za 2019.) je:**

- **Izdaci za nabavku stalnih sredstava (cto 821000) **96.000 KM****
- Preuzimanje neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta **10.000 KM**
- Nabavka opreme u upravi (obnova sistema za grijanje i ostala oprema) **50.000 KM**
- Studija izvodljivosti, projektne pripreme i projektovanje **6.000 KM**
- rekonstrukcija i investiciono održavanje (zgrada Općine) **30.000 KM**

• Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti (općinama) (cto 615100)	726.000 KM
Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti (infrastrukturni projekti i slično) će se realizovati u skladu sa programima (projektima) kapitalnih investicija za svaku od navedenih stavki u Budžetu za 2019. godinu:	
○ Kapitalni transfer za lokalne puteve	330.000 KM
○ Kapitalni transfer za asfaltiranje lokalnih puteva u MZ	10.000 KM
○ Uređenje, prostorni plan, Urbanistički plan (projektna dokumentacija), digitalizacija	50.000 KM
○ Transfer za JP Rudnik Bugojno	5.000 KM
○ Vodosnabdijevanje (10.000 KM za izradu projektne dokumentacije za vodovodnu mrežu Općine Bugojno)	50.000 KM
○ Elektromreža	50.000 KM
○ Kanalizacija (10.000 KM za izradu projektne dokumentacije za kanalizacionu mrežu Općine Bugojno)	50.000 KM
○ Transfer za izgradnju kanalizacione mreže za mjesne zajednice	10.000 KM
○ Transfer za izgradnju sportskih terena	20.000 KM
○ Kapitalni transfer za JU Opća bolnica Bugojno	30.000 KM
○ Transfer za JU predškolsko obrazovanje	10.000 KM
○ Participacija u projektima-donacije	5.000 KM
○ Transfer za planinarske domove (po projektu)	4.000 KM
○ Transfer za uređenje okoliša i infrastrukture u MZ Kandija	9.000 KM

○ Transfer za JU Dom zdravlja	30.000 KM
○ Kapitalni transfer za rekonstrukciju stadiona Jaklić	35.000 KM
○ Kapitalni transfer za Vatrogasno društvo	8.000 KM
○ Kapitalni transfer za JP RTV za nabavku opreme	10.000 KM
○ Kapitalni transfer za JU KSC za nabavku opreme, rekonstrukciju krova i utopljanje	10.000 KM
• Kapitalni transfer pojedincima (cto 615200)	19.500 KM
○ Transfer pojedincima za obnovu kuća i naknadu šteta	15.000 KM
○ Participacija u projektu obnove-donacija R.Hrvatske	4.500 KM

A) NAPOMENA: Kod realizacije kapitalnih transfera voditi će se računa o ravnomjernom učešću MZ kao i o nastavku započetih projekata iz 2018. godine. Za 2019. godinu planirana je realizacija svih započetih infrastrukturnih projekata po mjesnim zajednicama uz pomoć viših nivoa vlasti. Kapitalni transferi će se realizovati po usvojenim programima nadležnih službi i dostavljenim projektima od strane krajnjih korisnika.

Kod realizacije kapitalnih transfera vodit će se računa o izradi prioritetnih projekata (započetih i novih):

- Izrada putne komunikacije (saniranje makadamskih puteva i asfaltiranje)
- Vodosnabdijevanje
- Izrada kanalizacione mreže započetih i novih projekata
- Proširenje elektromreže
- Izrada novih projekata iz infrastrukture (nove projektne dokumentacije)
- Izgradnja započetih i novih sportskih terena

B) NAPOMENA: Na osnovu Zakona o budžetima FBiH i Odluke o izvršavanju Budžeta Općine Bugojno za 2019. godinu, korisnicima nije dozvoljeno da stvaraju obaveze, odnosno rashode ili opterećenja budžetskih pozicija, ako ti rashodi ili opterećenja budžetskih pozicija nisu odobrena u okviru iznosa alociranog za tog korisnika. Korisnici tekućih i kapitalnih transfera Budžeta za 2019. godinu obavezni su u roku od mjesec dana po utrošku sredstava dostaviti izvještaj sa dokumentacijom o namjenskom, a za sredstva koja nisu utrošena ili su djelimično utrošena u budžetskoj godini dostaviti izvještaj o utrošku sredstava do 31.12.2019. godine. Korisnici koji ne postupe u skladu sa navedenom odredbom obavezni su izvršiti povrat neopravdanih sredstava o čemu postupak pokreće služba nadležna za realizaciju tekućih i kapitalnih transfera (u okviru koje se nalaze transferi u budžetu).

TEKUĆA REZERVA je planirana za 2019. godinu u iznosu od 34.000 KM, što čini 0,46 % od ukupnog iznosa Budžeta.

IZDACI ZA KAMATE su planirani u iznosu od 15.000 KM i odnosi se na kredit od Razvojne banke i overdraft.

FINANSIRANJE u iznosu od 40.000 KM se odnosi na otplatu kredita Razvojnoj banci FBiH za projekat rekonstrukcije Sultan Ahmedove ulice.

NERASPOREĐENI VIŠAK PRIHODA I RASHODA se planira u iznosu od 200.000 KM, a u cilju djelomičnog smanjenja viška rashoda nad prihodima iz prethodnog perioda.

V PRIJEDLOG MJERA

- S ciljem uspostavljanja efikasne kontrole prihoda potrebno je iznaći drugačije načine naplate (upozorenja, sudske odluke) kada se ne plaćaju obaveze koje proizilaze iz registriranih dozvola i odluka;
- Uspostavljanje mehanizama za kontrolu budžetskih sredstava kako bi se izbjegli neplanirani rashodi;
- Potrebno je, uz sadašnje izvore neporeskih prihoda, identificirati i nove u skladu sa zakonom;
- Jačanje koordiniranog rada između organa uprave, Poreske uprave i inspekcijaskog nadzora;
- Restriktivna politika prema potrošnji Budžetskih sredstava (racionalizacija potrošnje odnosno promocija efikasnosti potrošnje uz napomenu da je Budžet Općine urađen tako da osigurava normalan rad organa uprave i ostalih korisnika).
- Budžetska disciplina i jačanje fiskalne odgovornosti nadležnih organa upravljanja
- Jačanje makroekonomske stabilnosti (važna uloga nadležnih službi, privatnog sektora, Javnih preduzeća i ustanova i ostalih korisnika)
- Provođenje reforme javne uprave, javnih preduzeća i ustanova
- Provođenje mjera za poticanje zaposlenosti u javnom i privatnom sektoru, uz očuvanje socijalne stabilnosti
- Poboljšanje naplate poreznih i neporeznih prihoda
- Koordinacija i pojačane aktivnosti svih korisnika budžetskih sredstava u prikupljanju javnih prihoda sa svih nivoa vlasti
- Sprovođenje svih zakonskih i podzakonskih akata sa viših nivoa vlasti u skladu sa realnim potrebama i mogućnostima Općine.

Bugojno, oktobar 2018. godine

Predsjedavajući Općinskog vijeća

Igor Vrljić